

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ'NÜN TÜRKİYE'DE İNSAN HAKLARI 2019 DEĞERLENDİRMESİ İLE İLGİLİ BASIN AÇIKLAMAMIZ

Türkiye'de yargı, hak ihlallerini ağırlaştırıcı bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır. Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye'de İnsan Hakları 2019 Değerlendirmesi'ne göre Türkiye'de temel hak ve özgürlükler yaygın bir şekilde ihlal edilmektedir. Rapor, hukuk devletinden, insan hak ve özgürlüklerinden ve yargının tarafsız ve bağımsızlığından ne kadar uzaklaştığımızı gözler önüne sermekte. Demokratik bir toplumda temel hak ve hürriyetlerin teminatı olarak işlemesi gereken yargı, ne yazık ki ülkemizde hak ihlallerini ağırlaştırıcı bir baskı aracı olarak kullanılmaktadır.

Rapora göre, Türkiye'de binlerce kişi, uluslararası hukukta tanımlanmış bir suç işlediklerine ilişkin hiçbir delil olmaksızın, sadece cezalandırma amacı taşıyan, uzun süreli tutuklu yargılamalarla cezaevinde bulunmaktadır. Demokratik bir toplumun temel taşlarından olan ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü kısıtlanmış; meşru olmayan gerekçelerle barışçıl toplanma hakkı ciddi şekilde zedelenmiştir. Cezaevinde onlarca gazeteci ve medya çalışanı tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır. Yapılan kanuni düzenleme ile internet siteleri içerikleri RTÜK denetimine tabi tutularak, devletin internet içeriklerinde kısıtlama yapma yetkisi genişletilmiştir. Muhalefetteki siyasetçiler terörle ilişkilendirilerek veya cumhurbaşkanına hakaret gibi suçlamalardan dolayı yargılanmaktadır. Aynı şekilde, birçok insan hakları savunucusu hukuki dayanaktan yoksun halde tutuklu yargılanmaktadır. Yargı üzerindeki siyasi baskı nedeniyle AİHM kararları dahi uygulanmaksızın, tutuklama ve cezalar devam etmiştir.

Olağanüstü hâl dönemi sona erdirilmiş olsa da valilere tanınan geniş yetkilerle barışçıl toplanma hakkı sınırlandırmaları uygulanmıştır. Tüm bunlara ilaveten, ağır işkence ve zorla kaybetme iddiaları bulunmaktadır. Türkiye, FETÖ ile haklı mücadeleyi kararlı bir biçimde sürdürürken; aynı örgütün mağdurları olan insanlara daha ağır bir mağduriyet yaşatmaktadır. Hakkında soruşturma açılmamış veya takipsizlik ya da beraat alan KHK'lılar dahi mahkemeler tarafından görevlerine iade edilmemektedir. Diğer taraftan on binlerce akademisyen, asker, polis ve öğretmen bırakın kamuyu özel sektörde bile çalışmadıkları için aileleri ile birlikte ekonomik sıkıntılarının yanında bir de ötekileştirmeye maruz bırakılmaktadır. Bu çerçevede, KHK'larla işlerini kaybetmiş ancak yargı kararlarıyla suçsuz bulunmuş veya haklarında idari ve adli bir soruşturma bulunmayan kişilerin hak ve itibarlarının iadesi ile ilgili düzenlemelerin ivedilikle yapılması gerekir.

Maalesef, 2020 yılının ortalarına yaklaştığımız günlerde bu insan hakları tablosu daha da bozulmuştur. Toplumsal yaşam; farklı düşünce, inanç ve yaşayışları bünyesinde barındıran bir çoğulluğa sahiptir. İfade, basın ve toplantı özgürlükleri, demokratik toplumun temellerinden olup, toplumun gelişmesi ve vatandaşlarımızın kendini geliştirmesi için vazgeçilmezdir. Düşünce ve ifade özgürlüğünün varlığı; yolsuzluk, adaletsizlik, ayrımcılık, kayırma ve hukuksuzlukların ortaya çıkarılması ve kamuoyu vicdanında yargılanması açısından hayati önem taşımaktadır. DEVA Partisi olarak, düşünce ve ifade özgürlüğünün kullanılmasını engelleyecek her türlü uygulamanın karşısındayız.

Evrensel bir değer olan insan hakları anlayışını etkili bir şekilde koruyabilmek için demokratik hukuk devletlerine düşen yükümlülük; her şartta ve her dönemde ulusal ve uluslararası normların kendilerine yüklediği sorumluluklara uymaktır. Bugün gelinen noktada, raporun da belirttiği üzere, Türkiye'nin en büyük sorunu yürütmenin yargı organları üzerindeki ağır baskısıdır. Türkiye bu baskıcı zihniyetle ve keyfi adaletsizliklerle yönetilemez. Yargı bağımsızlığını teminat altına alan bir güçler ayrılığı düzeni kurarak bugün otoriter sistem örnekleri arasında adı geçen Türkiye'yi güçlü bir demokrasi hâline getirme sorumluluğu taşıyoruz. DEVA Partisi olarak hedefimiz; ortak akıl ve uzlaşma ilkelerine dayanan, vatandaşlarımızın farklılıklarına ve değerlerine saygı duyan, hukukun üstünlüğünü tesis etmiş, özgürlükçü ve demokratik bir Türkiye'dir. Türkiye'nin bu karanlık tablosunun iyileşmesi, toplumun her kesiminin ortak mücadelesi ile mümkün olacaktır.

DEVA
DEMOKRASI VE ATILIM
PARTİSİ